

Ο Γέρ. Αιμιλιανός Σιμωνοπετρίτης ως πρότυπο πνευματικού καθοδηγητή

/ [Πεμπουσία](http://www.pemptousia.gr)· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

[προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=91843>]

Δ. Ο Γέροντας ως οδηγός στην συναίσθηση της αμαρτίας και την «υποστατική ένωση» της ανθρώπινης φύσης εν τω Θεώ.

Η τραγωδία της ανθρώπινης αμαρτίας επέφερε κοσμογονικές αλλαγές και αναστατώσεις. Κατήργησε την απλότητα στις σκέψεις και στις σχέσεις των ανθρώπων · εξαφάνισε την πραγματική ειρήνη , ησυχία , απάθεια και αγάπη · επέβαλε τη διάσπαση των φαντασιών , των πράξεων , των λογισμών και την αγωνιώδη προσπάθεια για τη διάκρισή τους σε καλούς και κακούς · εισήγαγε την ετεροκρατία , τις τύψεις , τις ασθένειες, την πίκρα της ζωής. Ο άνθρωπος πλέον “...ο ου θελει τούτο πράσσει και ο μισεί τούτο ποιεί.” [393]. Έτσι αντί της ζωής μεταδίδεται θάνατος και στην αναζήτηση της ηδονής ανακαλύπτεται η οδύνη[394].

Ενώ ο άνθρωπος προικίστηκε με τη δυνατότητα αναγωγής του στην υποστατική μορφή υπάρξεως , δηλ. τη μίμηση και την αναγωγή του στο πρότυπο της Τριαδικής κοινωνίας , εξέπεσε στην παραφυσική και θνητοποιό κατάσταση της αμαρτίας. Βίωσε την τραγικότητα της έκπτωσης από την πατρική αγάπη εναντίον της Οποίας κάθε αμαρτωλή προσβολή ισοδυναμεί με έγκλημα [395]. Κι ενώ προορισμός του ήταν η αναφορά της κτίσεως στο Θεό , η θεοπρεπής μετάβασή του από δόξης εις δόξαν [396], στερήθηκε τη δόξα , σκοτίσθηκε ο νους και απολιθώθηκε η καρδιά του. Επειδή παρέμεινε το κέντρο της κτίσεως – έστω και μεταπτωτικά – δεν ήταν πλέον ο οικονόμος και ο προνοητής αλλά το διαρκές και παγκόσμιο τραύμα , που με την αμαρτία του οδυνάται και στενάζει και συμπαρασύρει[397] στην άβυσσο όλη τη δημιουργία.

Σ' αυτή την οδυνηρή κατάσταση ευρισκόμενος ο άνθρωπος δεν θα μπορούσε να ανανήψει και να ανακαλύψει την αξία της δικής του υπάρξεως και το περιεχόμενο της Θείας υποστάσεως εάν δεν συγκατέβαινε ο Θεός . Εκείνος με άκρα ταπείνωση τον αγάπησε «εις τέλος» (Ιω. 13.1) κι έδωσε τη χάρη της μετανοίας και την εξουσία της αναγεννήσεως , της αποκαταστάσεως της εικόνας Του. Με τη μετάνοια ο άνθρωπος ξαναποκτά τη δυνατότητά του αυτοπροσδιορισμού του με τον προσωπικό του αγώνα κατά της φθοράς και την πρόσληψη της σωστικής Χάρης. Μια μετάνοια που δεν έχει ποτέ τέλος πάνω στη γη[398] αλλά βοηθά και αναπτύσσει την υποστατική αρχή

στον άνθρωπο και τον καθιστά όντως μέγιστο μεταξύ των ανθρώπων και ενώπιον του Θεού. Το πραγματικό αυτό μεγαλείο έγκειται στην αντοχή του να υπομένει παθήματα χάριν της αγάπης του Θεού και μέσα από αυτά να έρχονται στο φως τα άδηλα και τα κρύφια του[399]. Η μετάνοια καθαρίζει από την εωσφορική αυτοπεποίθηση και οδηγεί στη θεοποιό αυτογνωσία , την ομοίωση με τον Υιο του Θεού και την εξ Αγίου Πνεύματος αναγέννηση.

Αυτή η αναγέννηση προκαλεί τον πλατυσμό της καρδιάς και τη μόρφωση του Χριστού “...ουκ εν πλαξί λιθίναις αλλ’ εν πλαξί καρδίαις σαρκίναις» (Β’ Κορ. 3.3) Έτσι με την επενέργεια του Αγίου Πνεύματος αποκαλύπτεται η πραγματική εικόνα του ανθρώπου όπως τη συνέλαβε και την πρωτοδημιούργησε ο Θεός. Με τον εσωτερικό φωτισμό της καρδιάς ο άνθρωπος καθίσταται θεοειδής, φθάνει σε θεία μέτρα και ανευρίσκει την ορθή σχέση αγάπης με τον Ιησού· γίνεται από δούλος φίλος (Ιω. 15.15) και αξιώνεται να διαπραγματεύεται με το Θεο θέματα παγκόσμιων διαστάσεων όπως η σωτηρία όλου του κόσμου , διότι Εκείνος τον μεγαλύνει. Όπως ο Θεάνθρωπος Κυριος καθίσταται « μεσίτης Θεού και ανθρώπων»(Α Τιμ.2,5) έτσι και ο άνθρωπος της μετανοίας , χάρη στον πλατυσμό της καρδιάς , γίνεται μεσίτης και μετέχει στην παγκοσμιότητα του Χριστού προσευχόμενος και μεσιτεύων για την ανθρωπότητα ολόκληρη.

Ο πνευματικός είναι ο ιερομύστης αυτής της όντως ζωής που σημαίνει ταυτόχρονα απώλεια μέσα στα πλαίσια της φθαρτότητας και επανεύρεση του εαυτού μας μέσα στο πλαίσιο της αιωνιότητας. Το γεγονός αυτό απαιτεί τη χάρη του Χριστού και την τόλμη του ανθρώπου μέσα στο σώμα της Εκκλησίας. Εκεί ο άνθρωπος ξεπερνά τη διάσπαση της αμαρτίας και επανακτά την οντολογική του ενότητα· ελευθερώνεται από την αναγκαιότητα της φθοράς και του θανάτου· αποκτά την εξουσία να ξαναγίνει υπόσταση κατά το Τριαδικό πρότυπο. Γίνεται τέλειος και καθολικός εφόσον προσλαμβάνει όλη την ανθρωπότητα όπως κάθε Πρόσωπο της Αγίας Τριάδος δεν έχει μέρος της θείας φύσεως αλλά είναι τέλειος Θεός με παν το πλήρωμα της Θεότητος . Η επανεύρεση της προσωπικής καθολικότητας[400] οδηγεί στην ανακάλυψη της πανανθρώπινης καθολικότητας και ο άνθρωπος προχωρεί από τη διαίρεση των φύσεων στην ενότητα της υποστάσεως.

Επισκιάζεται από το Άκτιστο Φως, κληρονομεί τον πλούτο της θείας ζωής , προσλαμβάνει το εύρος του θεανθρώπινου τρόπου υπάρξεως και ” ... δια της δυνάμεως της Θείας αγάπης περιπτύσσεται τον κόσμον άπαντα...” [401]. Εκείνο που ο Θεός κατέχει κατά φύσιν ο άνθρωπος το αποκτά κατά χάριν

με το μυστήριο της καταλλαγής. Ο πνευματικός ενστερνίζεται την τραγωδία του κόσμου, προσφέρει μετάνοια υπέρ των ιδίων αμαρτημάτων και των του λαού αγνοημάτων. Η προσευχή του αυξάνει και γίνεται παγκόσμια, προσομοιώνεται με τη θυσία του Χριστού υπέρ των αμαρτιών όλου του κόσμου, μετατρέπεται σε υποστατική μετάνοια.

[Συνεχίζεται]

393. Ρωμ. 7,13

394. Αρχιμ. Αιμιλιανού, οπ. παρ., Κατηχήσεις τ.1, σ. 392-3

395. Αρχιμανδρίτου Σωφρονίου (Σαχάρωφ), *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς εστι*, Εκδ. Ι.Μ.Τ. Προδρόμου Έσσεξ 1992, σ. 333

396. Β Κορ. 3,18

397. Ρωμ. 8,22

398. Αρχιμανδρίτου Σωφρονίου *Οψόμεθα τον Θεόν...*, οπ.παρ., , σ. 255

399. Αρχιμ. Αιμιλιανού οπ. παρ., Κατηχήσεις τ. 3, σ. 226-8

400. Γεωργίου Μαντζαρίδη, *Χριστιανική Ηθική*, σ. 301-2

401. Αρχιμ. Σωφρονίου, οπ. παρ., σ. 288